

Sygn. akt I ACa 930/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Małgorzata Wołczańska
Sędziowie :	SA Tomasz Ślęzak (spr.) SO del. Tomasz Tatarczyk
Protokolant :	Barbara Białożył

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2021 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)

w C.

przeciwko R. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 11 września 2018 r., sygn. akt I C 245/16,

1) oddała apelację;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda 6 075 (sześć tysięcy siedemdziesiąt pięć) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Tomasz Ślęzak	SSA Małgorzata Wołczańska	SSO Tomasz Tatarczyk
-------------------	---------------------------	----------------------

I ACa 930/19

UZASADNIENIE

Powód (...) w C. w pozwie z dnia 19 lutego 2016 roku, po modyfikacji żądania pozwu, ostatecznie wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego R. S. kwoty 86 072 zł 05 gr wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi: od kwoty 43 313 zł 80 gr od dnia 2 kwietnia 2013 roku; od kwoty 37 021 zł 56 gr od dnia 20 lutego 2016 roku i od kwoty 5 736 zł 69 gr od dnia 3 lipca 2018 roku a także zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu i piśmie dotyczącym zmiany powództwa powód wskazał, że w dniu 3 grudnia 2012 roku strony podpisały umowę, w ramach której pozwany R. S., jako przedsiębiorca, zobowiązał się do wykonania w siedzibie powoda, określonych prac remontowo-adaptacyjnych, a także dostawy wyposażenia oraz sprzętu multimedialnego i komputerowego wraz z oprogramowaniem. Z umowy wynikało, że wynagrodzenie za prace remontowo-adaptacyjne oraz całość dostarczonego sprzętu i oprogramowania ma wynosić kwotę 102 277 zł netto (125 800 zł brutto). Pozwany R. S. wystawił łącznie 7 faktur ogółem na kwotę 98 779 zł 29 gr netto (121 498 zł 52 gr brutto), która została uregulowana w całości przez powoda. Z upływem czasu okazało się, że co do zakresu i jakości prac oraz dostarczonego sprzętu i oprogramowania specjalistycznego, pozostają wątpliwości, a pozwany wszelkim zastrzeżeniom zaprzeczył. Na zlecenie nowych władz I. i przez powołaną Komisję przeprowadzono trzy kontrole z udziałem rzeczoznawców. Kontrole wykazały, że z wymienionych w fakturach dostarczona została tylko część wyposażenia i/lub o innych wartościach. W zakresie prac wykonana została tylko ich część, których wartość zweryfikowana została w sporządzonym w tym celu kosztorysie. Pozwany wzywany do zapłaty różnicy między kwotą zapłaconą i wyliczoną przez powoda tego nie uczynił.

Jako podstawę odpowiedzialności pozwanego powód wskazał art. 471 k.c., ponadto powołał się na art. 415 k.c.

Od wydanego w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwany wniósł sprzeciw w którym domagał się oddalenia powództwa i zasądzenia na jego rzecz od powoda kosztów postępowania.

Pozwany podniósł, że sprawa dotyczy prac wykonywanych na rzecz (...) w C. na przełomie lat 2012 - 2013 i w terminach wystawiania poszczególnych faktur postęp prac był akceptowany przez reprezentantów (...). W związku z powyższym, w jego odczuciu, nastąpiło przedawnienie roszczeń, ponieważ umowa została zawarta między dwoma podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą. Pozwany zarzucił również, że wszystkie wykonane przez niego prace zostały zrealizowane rzetelnie, zgodnie z kosztorysem zaakceptowanym przez zleceniodawcę. Po wykonaniu przez pozwanego prac, zostały one odebrane i poświadczone przez reprezentanta zleceniodawcy.

Wyrokiem z dnia 11 września 2018 roku Sąd Okręgowy w Częstochowie zasądził od pozwanego na rzecz powoda (...) w C. kwotę 76 693 zł 34 gr wraz z ustawowymi odsetkami: od kwoty 43 313 zł 80 gr w wysokości 13% w stosunku rocznym od dnia 5 listopada 2014 roku do dnia 22 grudnia 2014 roku, 8% w stosunku rocznym od dnia 23 grudnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku, a od dnia 1 stycznia 2016 roku wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 7% w stosunku rocznym, tj. wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych oraz kolejnymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty; od kwoty 30 418 zł 35 gr od dnia 20 lutego 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 7% w stosunku rocznym, tj. wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych oraz kolejnymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty i od kwoty 2 961 zł 19 gr od dnia 3 lipca 2018 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 7% w stosunku rocznym, tj. wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych oraz kolejnymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty. W pozostałej części Sąd Okręgowy oddalił powództwo i orzekł o kosztach procesu.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że w dniu 3 grudnia 2012 roku została podpisana pomiędzy stronami „Umowa o wykonanie usług modernizacyjno-remontowych oraz wyposażenie w sprzęt multimedialno-informatyczny”. W ramach tej umowy pozwany R. S., jako przedsiębiorca prowadzący firmę (...), zobowiązał się do wykonania w siedzibie (...) w C., określonych prac remontowo-adaptacyjnych, a także dostawy wyposażenia oraz sprzętu multimedialnego i komputerowego wraz z oprogramowaniem. Prace remontowe obejmowały m.in.: remont i adaptację pomieszczenia na multimedialną salę wykładowo-konferencyjną; remont i adaptację pomieszczenia w piwnicy na archiwum (...);

modernizację sieci wodno - kanalizacyjnej na potrzeby sali wykładowej oraz archiwum (...); modernizację sieci elektrycznej i teleinformatycznej na potrzeby sali wykładowej i archiwum (...); modernizację sieci wentylacyjnej do potrzeb sali wykładowej i archiwum. Ponadto umowa obejmowała dostawę sprzętu komputerowego według załączonej specyfikacji na potrzeby sali wykładowej oraz archiwum (...); dostawę sprzętu multimedialnego według załączonej specyfikacji na potrzeby sali wykładowej oraz archiwum (...) i dostawę oprogramowania według załączonej specyfikacji na potrzeby sali wykładowej oraz archiwum (...). Zakres prac i objęty zamówieniem sprzęt zostały określone w zestawieniu (kosztorysie) załączonym do umowy.

Umowę o wykonanie usług modernizacyjno - remontowych oraz wyposażenie w sprzęt multimedialno - informatyczny przygotował pozwany. Za inwestora podpisał ją ówczesny dziekan (...) w C. adwokat W. P.. Z postanowienia §4 umowy wynikało, że wynagrodzenie za prace remontowo-adaptacyjne i całość dostarczonego sprzętu i oprogramowania ma wynosić kwotę 102 277 zł netto (125 800 zł brutto). Strony w umowie postanowiły, że wykonawca rozpocznie prace w dniu 6 grudnia 2012 roku, a zakończy je nie później niż w dniu 30 maja 2013 roku. W związku z realizacją umowy pozwany R. S. wystawił łącznie siedem faktur ogółem na kwotę 98 779 zł 29 gr netto (121 498 zł 52 gr brutto), w tym na kwotę 48 081 zł netto z tytułu robót remontowo - budowlanych, a mianowicie faktury: nr (...) z dnia 15 lutego 2012 roku na kwotę 2 166 zł 67 gr netto (2 665 zł brutto); nr 130/12/FV z dnia 6 listopada 2012 roku na kwotę 8 775 zł netto (10 793 zł 25 gr brutto); nr 144/12/FV z dnia 20 grudnia 2012 roku na kwotę 15 595 zł netto (19 181 zł 85 gr brutto); nr 9/13/FV z dnia 14 stycznia 2013 roku na kwotę 24 587 zł netto (30 242 zł 01 gr brutto); nr 17/13/FV z dnia 6 lutego 2013 roku na kwotę 25 119 zł netto (30 896 zł 37 gr brutto); nr 20/13/FV z dnia 19 lutego 2013 roku na kwotę 10 536 zł 62 gr netto (12 960 zł 04 gr brutto); nr 38/13/FV z dnia 26 marca 2013 roku na kwotę 12 000 zł netto (14 760 zł brutto). Kwoty wynagrodzenia objęte fakturami zostały uregulowane w całości przez powoda.

Z końcem stycznia 2013 roku zostały zakończone prace w sali wykładowej, w której zaczęły odbywać się zajęcia. Poszczególne prace nie były formalnie odbierane przez zamawiającego, nie został również sporządzony żaden pisemny protokół zdawczo - odbiorczy całości zrealizowanego zamówienia.

Z upływem czasu w Izbie pojawiły się wątpliwości co do zakresu i jakości prac oraz dostarczonego sprzętu i oprogramowania specjalistycznego. Na zlecenie nowych władz I. i przez powołaną Komisję przeprowadzono trzy kontrole z udziałem rzeczoznawców. Kontrole wykazały, że z wymienionych w fakturach dostarczona została tylko część wyposażenia, bądź też wyposażenie o innych wartościach. Ponadto, na zlecenie I., został sporządzony przez rzeczoznawcę kosztorys z dnia 27 maja 2014 roku, który wykazał, że została wykonana tylko część prac budowlano - adaptacyjnych o wartości określonej w tym kosztorysie. Część prac remontowo - budowlanych w archiwum i sali wykładowej nie została przez firmę pozwanego wykonana. Łączna wartość faktycznie wykonanych robót remontowych w tych pomieszczeniach wyniosła 8 275 zł 29 gr netto, tj. 10 178 zł 61 gr brutto. Roboty dotyczące wentylacji sali wykładowej wykonane przez pozwanego miały wartość 691 zł 24 gr netto. Kwota ta stanowi różnicę pomiędzy wartością całości robót dotyczących wentylacji i klimatyzacji sali wykładowej a ceną klimatyzatora, który został zakupiony przez powoda i zamontowany na jego koszt, nie przez firmę pozwanego, ale inny podmiot. Wartość robót elektroinstalacyjnych w archiwum i sali wykładowej (bez okablowania strukturalnego) wykonanych przez pozwanego wyniosła kwotę 3 900 zł netto. Łączna wartość wszystkich robót remontowo - budowlanych wykonanych przez pozwanego wyniosła zatem kwotę 12 866 zł 53 gr netto, tj. 15 825 zł 83 gr brutto. Natomiast łączny koszt robót budowlanych ujętych na fakturach wystawionych przez (...) R. S. dla powoda wynosił 48 081 zł netto (59 139 zł 63 gr brutto). Oznacza to zatem, że zawyżenie wartości tych prac przez pozwanego wyniosło kwotę 35 214 zł 47 gr netto, tj. 43 313 zł 80 gr brutto.

Pozwany nie dostarczył powodowi pakietu oprogramowania do rozliczania składek samorządowych nazwanego na fakturze jako (...) i nie dokonał rozbudowy zestawu komputerowego. Pomimo tego została wystawiona faktura VAT nr (...) na powyższe oprogramowanie na kwotę 2 665 zł brutto, która została w całości zapłacona przez powoda. Zawyżone zostały również wartości sprzętu i wyposażenia objęte fakturą nr (...) pod pozycjami 2-9. Suma zawyżenia wyniosła kwotę 12 924 zł 38 gr brutto. Pozwany w w/w fakturze (poz. 2-9) wycenił dostarczony sprzęt i wyposażenie na kwotę 22 393 zł 38 gr brutto, a w rzeczywistości miał on wartość 9 469 zł brutto. Różnica wynosi więc kwotę 12 924 zł 38 gr. Nie został dostarczony zestaw komputerowy - serwer plików, wskazany pod pozycją 2 na opłaconej przez powoda

fakturze VAT nr (...) i została zawyżona cena z poz. 3 w/w faktury – dotyczącej wykonania infrastruktury sieciowej. Szkoda poniesiona przez powoda z tego tytułu wynosi 11 847 zł 72 gr brutto.

W dniu 19 grudnia 2016 roku powód złożył zawiadomienie do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez pozwanego. Po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego i sądowego, wyrokiem z dnia 13 marca 2018 roku, sygn. akt XVI K 871/17, Sąd Rejonowy w (...) uznał R. S. za winnego tego, że w dniu 6 listopada 2012 roku w C., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej podrobił Certyfikat rejestracji oprogramowania o nr ID C. (...), który przedstawił jako autentyczny przedstawicielowi (...) z siedzibą w C., czym wprowadził go w błąd co do zakupu pakietu oprogramowania (...), doprowadzając w/w do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 10 793 zł 25 gr, tj. za winnego popełnienia czynu z art. 286§1 k.k. i art. 270§1 k.k. w związku z art. 11§2 k.k. i za to wymierzył mu opisaną w wyroku karę. Ponadto, Sąd karny na podstawie art. 72§2 k.k. zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej (...) z siedzibą w C. kwoty 10 793 zł 25 gr w terminie jednego miesiąca od daty uprawomocnienia się wyroku. Kwota ta wynikała z wystawionej przez pozwanego i zapłaconej przez powoda faktury nr (...) z dnia 6 listopada 2012 roku na sumę 8 775 zł netto, tj. 10 793 zł 25 gr brutto.

W oparciu o te ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że roszczenie powoda co do zasady znajduje uzasadnienie w art. 471 kodeksu cywilnego, pozwany bowiem nienależycie wykonał zobowiązanie wynikające z łączącej strony umowy. Szkoda powoda polega z jednej strony na nienależytym wykonaniu lub częściowym tylko wykonaniu prac remontowo-budowlanych i jej wysokość wyliczona przez biegłego sądowego z zakresu budownictwa wynosi 43 313,80 złotych, z drugiej, na wymienionych wyżej: niedostarczeniu pakietu oprogramowania (2 665 złotych), zawyżeniu wartości sprzętu i wyposażenia (12 924,38 złote) i nie dostarczeniu zestawu komputerowego - serwera plików (11 847,72 złote), co łącznie ze skapitalizowanymi odsetkami, sposób wyliczenia których został w motywach Sądu pierwszej instancji szczegółowo przedstawiony (2 981,25 złotych plus 2961,19 złotych), daje zasądzoną w zaskarżonym wyroku kwotę 76 693,34 złote.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił zgłoszonego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia powoda wskazując, że niezależnie od tego czy podstawą dochodzenia tego roszczenia byłaby odpowiedzialność kontraktowa czy deliktowa, to biorąc pod uwagę, że umowa miała być wykonana do 30 maja 2013 roku, a pozew wniesiony 19 lutego 2016 roku, termin przedawnienia nie upłynął, został przy tym przerwany złożonym 9 stycznia 2015 roku przez powoda do Sądu Rejonowego wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej.

W apelacji od tego wyroku pozwany, zaskarżając go w części uwzględniającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach procesu, zarzucił:

- że wykonanie prac podlegało wyłącznie ocenie przez pryzmat umowy i jej ustaleń; umowa i jej wykonanie zostało potwierdzone przez przedstawiciela powódki, stąd niedopuszczalne jest następcze kwestionowanie ustaleń zamkniętej umowy jednostronnie przez powódkę i uwzględnienie jej ponownego rozliczenia jest niedopuszczalnym zerwaniem zawartej umowy do czego nie było podstaw; niedopuszczalne było kwestionowanie ustalonych cen umownych po zamknięciu i rozliczeniu umowy oraz dokonania skutecznego odbioru prac; naruszenie zasady swobody umów; przeliczenie wynagrodzenia wg. innego miernika niż wynikającego z umowy - zaakceptowany kosztorys jawi się jako ingerencja w skutecznie zawartą umowę;

- brak uwzględnienia zarzutu przedawnienia albowiem ostatecznie powódka zmieniła powództwo i wystąpiła z roszczeniami zamiast pierwotnych w lipcu 2018 r. t.j. w terminie ponad 3 lat od dokonania odbioru prac;

- brak przeprowadzenia dowodów na wniosek pozwanego w odpowiedzi na przesłanie rozszerzonego -zmienionego pozwu, co uniemożliwiło obronę pozwanemu (pozbawienie możliwości obrony praw);

- dokonanie publikacji wyroku w terminie bez poinformowania o tym pozwanego - naruszenie prawa wspólnotowego
- prawa do rzetelnego sądu; spowodowało to uniemożliwienie złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku i poznania motywów rozstrzygnięcia; pozbawienie prawa do rzetelnego procesu sądowego;

- błędną ocenę materiału dowodowego - wnioskowanie o niedostarczeniu sprzętu do powódki na podstawie oględzin biegłego po upływie 5 lat od dostarczenia sprzętu, przy pominięciu dowodu ze świadków którzy uczestniczyli przy przekazywaniu sprzętu; rzekome zawyżenie faktur (...) 17/13/fv, 38/13/FV wynika z przyjęcia przez biegłego innych mierników wynagrodzenia; biegły nie był uprawniony do kwestionowania cen umownych; umowa nie stanowiła o rozliczeniu wg. cen rynkowych albo wg. cen (...);

- sprzęt wg faktury (...) - został dostarczony; brak przesłuchania świadków na wnioski pozwanego;

- wszystkie sprzęty w tym wg faktury (...), w tym program C. został dostarczony; powódka zamawiała kompletną usługę wraz z wdrożeniem, stąd przyjmowanie wyłącznie kosztów zakupu oprogramowania bez usługi instalacji oprogramowania i jego wdrożenia jest całkowitym nieporozumieniem; orientacyjne koszty robocizny podał biegły we wniosku o przyznanie wynagrodzenia - 2425 zł za 97 h pracy t.j. ok. 7 dni roboczych;

W oparciu o te zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w całości oraz rozstrzygnięcie o kosztach.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego w wysokości trzykrotności stawki minimalnej wynagrodzenia pełnomocnika.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Wbrew zarzutom apelacji, Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny sprawy, który w części był bezsporny, oparty na niekwestionowanych przez strony dokumentach. Dotyczy to treści zawartej pomiędzy stronami umowy, treści faktur i wynikających z nich kwot do zapłaty, samego faktu uregulowania przez powoda na rzecz pozwanego całej wskazanej w fakturach należności, a także procedury kontrolnej jakiej inwestycja powoda realizowana przez pozwanego została poddana po zmianach personalnych u powoda i dokumentacji z tym związanej. Nie zostały skutecznie zakwestionowane przez pozwanego także wydane w sprawie opinie biegłych sądowych z zakresu budownictwa i informatyki, których celem było wyliczenie, w oparciu o oględziny i całość dokumentacji, różnicy pomiędzy wartością prac wykonanych przez pozwanego i wartością dostarczonego przez niego sprzętu przewidzianych w zawartej umowie, a wysokością kwot zapłaconych przez powoda za te roboty i ten sprzęt oraz oprogramowanie, w oparciu o wystawione przez pozwanego faktury. Dlatego ustalenia Sądu Okręgowego w tym zakresie uznać należy także za prawidłowe i Sąd Apelacyjny wszystkie ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji aprobuje i, bez zbędnych powtórzeń, uznaje za własne.

Sąd Okręgowy bowiem, wbrew zarzutowi apelacji, dokonał prawidłowej oceny materiału dowodowego stosując reguły zawarte w art. 233 § 1 k.p.c. Przepis ten przewiduje, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Wyraża zasadę swobodnej oceny dowodów, ramy której są wyznaczone przez przepisy procedury cywilnej, doświadczenie życiowe, zasady logicznego rozumowania, co razem wzięwszy, pozwala sądowi na wszechstronne, a przy tym racjonalne i bezstronne ocenienie przeprowadzonych dowodów i w oparciu o te kryteria, z jednej strony spojrzenie na zgromadzony materiał dowodowy jako całość, z akcentem na dostrzeżenie ewentualnych niespójności, z drugiej, dokonanie wyboru tych dowodów, które w sposób przekonujący pozwalają na ustalenie stanu faktycznego, będącego podstawą subsumcji. Poczynienie ustaleń faktycznych i ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego należy do sądu pierwszej instancji, który przeprowadza postępowanie dowodowe i ocenia materiał dowodowy według przedstawionych reguł. Sąd drugiej instancji może takiej oceny nie podzielić tylko wtedy, gdy doszło do naruszenia przez sąd pierwszej instancji swobodnej oceny dowodów. Oznacza to, że skuteczne zakwestionowanie tej swobody w ocenie dowodów wymaga od skarżącego wykazania, że w następstwie istotnych błędów w logicznym rozumowaniu czy stosowaniu zasad doświadczenia życiowego lub pominięcia dowodów prowadzących w sposób nie budzący wątpliwości do wniosków odmiennych niż wyciągnięte przez sąd pierwszej instancji, ocena dowodów dokonana przez ten sąd była błędna lub rażąco wadliwa.

Pozwany w apelacji zarzuca pominięcie dowodu z przesłuchania świadków i wskazanych w piśmie z dnia 18 czerwca 2018 roku dokumentów tyle tylko, że o ile Sąd pierwszej instancji ocenił opinie biegłych wydane w sprawie po przeprowadzeniu oględzin uznając je za przekonujące, jasne, rzeczowe i wyczerpujące, nie budzące zastrzeżeń z punktu widzenia zgodności z zasadami logiki, wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłych, podstaw teoretycznych opinii, sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków, to pozwany w toku postępowania nie zdołał wykazać ich wadliwości z punktu widzenia wykorzystanych przez biegłych wiadomości specjalnych. Pozwany już po przeprowadzeniu całego postępowania dowodowego złożył wnioski o przesłuchanie dwóch świadków, przy czym podał tylko imię jednego świadka, a wniosek o przesłuchanie drugiego nie zawierał adresu, powołał się także na dokument (protokół zdawczo odbiorczy), którego mimo deklaracji nie załączył do wymienionego pisma. Dlatego zasadnie Sąd Okręgowy oddalił wnioski dowodowe pozwanego oceniając je jako spóźnione, zgłoszone w końcowej fazie postępowania i wskazując, że zgłoszenie ich mogło nastąpić już w sprzeczności od nakazu zapłaty, bądź na kolejnych, wcześniejszych rozprawach, gdy Sąd ten nie zakończył jeszcze postępowania dowodowego, a zwłaszcza na etapie, gdy nie doszło jeszcze do wydania opinii przez biegłych. Ponadto, Sąd słusznie zwrócił uwagę, że z powodu niewskazania nazwiska i adresów świadków, zgłoszone dowody w części dotyczącej środków dowodowych osobowych byłyby niemożliwe do przeprowadzenia. Uwzględnienie wniosków pozwanego prowadziłoby poza tym do przewlekłości postępowania, zwłaszcza w sytuacji konieczności dodatkowego wzywania pozwanego do uzupełnienia braków formalnych wniosków. Niezależnie od tego, Sąd Okręgowy trafnie ocenił, że wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy zostały już na tym etapie postępowania wyjaśnione, a nie pojawiły się wówczas żadne nowe okoliczności wymagające wyjaśnienia.

Również wnioski dowodowe zgłoszone w piśmie procesowym pozwanego z dnia 22 kwietnia 2021 roku (które wpłynęło drogą elektroniczną do Sądu Apelacyjnego bezpośrednio przed rozprawą apelacyjną w dniu 23 kwietnia 2021 roku, a jako podpisane pismo procesowe pozwanego, który wszak ustanowił w sprawie profesjonalnego pełnomocnika, już po tej rozprawie) zostały oddalone po pierwsze dlatego, że wskazują na kserokopie dokumentów dołączonych do niepodpisanej apelacji pozwanego (ten brak formalny apelacji został usunięty ale nie zostały złożone oryginały dokumentów ani ich kserokopie poświadczone za zgodność z oryginałem przez ustanowionego w sprawie pełnomocnika pozwanego będącego adwokatem), po drugie, daty widniejące na tych kserokopiach, w szczególności kserokopii „Protokołu ostatecznego odbioru prac remontowo-budowlanych” (16 października 2013 roku) wskazują na to że mogły być złożone w czasie postępowania przed Sądem pierwszej instancji. Ich złożenie w postępowaniu apelacyjnym w opisany sposób, daje podstawę do stwierdzenia, że są to twierdzenia i dowody spóźnione w rozumieniu art. 381 k.p.c., i jako takie zostały pominięte.

Niezasadny jest też zarzut związany z niepoinformowaniem pozwanego o terminie odroczonego ogłoszenia wyroku wydanego w sprawie. Sąd pierwszej instancji takiego obowiązku nie miał zważywszy, że pozwany był prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy po zamknięciu której Sąd wydał postanowienie o odroczeniu ogłoszenia wyroku na wskazany w postanowieniu termin. Nie stawiając się na tę rozprawę i zaniedbując zasięgnięcia informacji o jej przebiegu i terminie ogłoszenia wyroku, pozwany sam pozbawił się możliwości złożenia w terminie wniosku o uzasadnienie wyroku. Kwestia ta była zresztą przedmiotem oceny Sądów obu instancji na gruncie wniosku o przywrócenie pozwanemu terminu do złożenia wniosku o wydanie wyroku wraz z uzasadnieniem. Ostatecznie pozwany, pomimo oddalenia tego wniosku, wcześniej wniósł apelację w ustawowym terminie.

Wreszcie nie znajdował uzasadnienia także, forsowany przez pozwanego, zarzut przedawnienia. Tu także zgodzić się należy z Sądem pierwszej instancji, że zgodnie z umową łączącą strony pozwany - wykonawca miał zakończyć realizację zamówienia nie później niż w dniu 30 maja 2013 roku. Do tej daty powód miał zatem podstawy liczyć, że zobowiązanie zostanie wykonane w całości i w sposób należyty. W 2014 roku w oparciu o prace powołanej specjalnie komisji oraz sporządzony przez rzeczoznawcę kosztorys i opinię dotyczącą oprogramowania informatycznego, powód stwierdził nieprawidłowości oraz braki w realizacji zamówienia. Powód, jeszcze przed upływem dwóch lat od terminu, w którym zamówienie miało zostać zrealizowane, w dniu 9 stycznia 2015 roku, złożył do Sądu Rejonowego w Częstochowie wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, co spowodowało przerwę biegu przedawnienia. Posiedzenie w tej sprawie (sygn. akt XV Co 166/15) odbyło się w dniu 23 kwietnia 2015 roku, a w dniu 19 lutego 2016 roku powód wytoczył

powództwo w sprawie niniejszej. Niezależnie zatem od tego, jaką przyjmie się podstawę prawną roszczenia powoda (art. 471 k.c. czy art. 415 k.c.), roszczenie to nie uległo przedawnieniu.

Dlatego zgodzić się należy z Sądem pierwszej instancji, że wskazana w pierwszej kolejności przez powoda podstawa dochodzonego roszczenia znajduje uzasadnienie w okolicznościach tej sprawy. Podstawą tą jest art. 471 k.c. zgodnie z którym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, a jeżeli ze szczególnego przepisu ustawy albo z czynności prawej nie wynika nic innego, dłużnik odpowiedzialny jest za niezachowanie należytej staranności (art. 472 k.c.).

Powód wykazał, że doszło do niewykonania we wskazanym wyżej zakresie bądź nienależytego wykonania przez pozwanego zobowiązania wynikającego z umowy z dnia 3 grudnia 2012 roku. Pozwany nie wykazał natomiast, aby częściowe niewykonanie i nienależyte wykonanie przez niego zobowiązania wobec powoda wynikającego z tej umowy było następstwem okoliczności, za które pozwany nie ponosił odpowiedzialności. Ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał na pozwanym dłużniku (art. 6 k.c.). Powód udowodnił również fakt poniesienia szkody. Pomimo wywiązania się przez powoda z jego zobowiązania, i zapłaty wynagrodzenia wynikającego z załączonych do pozwu faktur, czemu pozwany nie zaprzeczał, część zobowiązania nie została przez pozwanego wykonana, co stanowi nienależyte wykonanie zobowiązania.

Z tych względów Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, o kosztach postępowania apelacyjnego orzekając w oparciu o przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 i § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, zmienionego rozporządzeniem z dnia 3 października 2016 r (Dz. U. 2016, poz. 1668). Sąd Apelacyjny w zakresie wysokości kosztów zastępstwa procesowego powoda w postępowaniu apelacyjnym uwzględnił częściowo jego wniosek o podwyższenie zasądzonej z tego tytułu kwoty w oparciu o § 15 ust. 3 pkt 1 wymienionego wyżej rozporządzenia uznając, że zasądzenie kwoty w wysokości półtorojej stawki minimalnej spełnia zawarte tam kryteria, biorąc pod uwagę konieczny nakład pracy pełnomocnika powoda w toku postępowania międzyinstancyjnego związany ze składanymi przez pozwanego wnioskami i zaskarżaniem wydawanych postanowień.

SSO Tomasz Tatarczyk SSA Małgorzata Wołczańska SSA Tomasz Ślęzak